

Ekwò Ebvụ-aphụ

Aphụ, byaru Jierúsalemụ

¹ Lewarọ gẹ mkpụkpu ono
dabyiru bụru ochobu;
mbụ mkpụkpu ono,
nemadzụ shi tsụa
erupfu ono!

Lewarọ g'ọ byaru adụ gẹ
nwanyị, ji iya anọedu;
mbụ onye ono,
shi paa ẹka apaa
l'echilabọ ohamoha
ono!

Onye ono, shi bụru
eze-nwanyị l'iphe,
bụ alị-eze l'ophu;
bẹ byawa aburu ohu.

² Ẹnyashi ophu bẹ
ọorakotaje ẹkwa akpọ
pfula pfula.

Ẹnya-mini, shi iya l'ẹnya
soshihu tsoru iya asha.

Ndu yẹe ya dụkota lẹ
ree ta adudu mẹ
onye ophu abyajẹ
bya adu ya obu.

Iphe, bụ ndu yẹe ya eshi
ònyà bẹ dewaru

iya ye.
 Ẹphe byawa abụkotaru
 ndu ọhogu iya.
 3 Ọ́ Ọ́ Jiuda nọchaaru ọ́
 mkpamẹhu;
 bya ejee
 ozi mkpọnwu ẹhu;
 bẹ ẹphe lashiaru ọhozo.
 Nta-a bẹ o buwaa l'echilabọ
 ndu ọhozo.
 Ọle ọ to dudu ẹka ọ humaru
 tuta unme.
 Ndu achi iya k'egude bẹ
 gbaburu iya iphu
 l'ẹka ọ nọ l'aphụ.
 4 Ụzo, e shi eje Zayonu bẹ agu
 aphụ;
 noo kele ọ tọ duedu onye
 eshijekwadu iya eje
 ọbo-iphe, a turu onu iya.
 Ọguzo, e shije abahụ iya
 l'ophu bẹ
 dachishihuwaru nụ.
 Ndu uke iya bẹ atsugbawaa
 ude.
 Iphe, bụ unwumboko
 iya tuko nọdu l'aphụ.
 Yẹbedua l'onwiya nọdu
 l'oke iphe-ẹhuka.
 5 Ndu ẹphe l'iya duru l'opfu gbẹ
 buru ndu-ishi iya,
 tẹme iphe,
 nọdu ejehuru phe.

Ọ bụru ndu ọhogu iya bẹ ẹhu
 dụ guu;
 kele ọo Chipfu bẹ meru
 g'aphụ dapfuta iya;
 kele iphe-ẹji,
 o meru pawaru
 igwerigwe.

Ụnwegirima iya bẹ
 lakọtawaru ọhozo.

Mbụ lẹ ndu ọhogu
 kpụtachawaru phẹ lẹ
 ndzụ.

⁶ Ụbvù, nwada Zayọnu shi
 dukota bẹ ọ tọ dūhedu.

Ndu-ishi mkpukpu ono
 dukotawa g'ele,
 ta ahụmaduru irwu-ẹswa,
 ọo-ta.

Ike bvụwaru phẹ l'ẹka
 ẹphe agbalaru ndu
 achị phẹ nụ.

⁷ Lẹ mbọku ono,
 mkpukpu Jierúsalemụ
 wataru eje iphe-ẹhuka ono;
 mbụ g'ọ wataru aghaphe
 phuuri ono;
 bẹ ọ nyataru ẹguru iphe,
 o shi nweru teke k'ichee.

O be teke ndu nkiya
 dabaru l'ẹka ndu ọhogu;
 ọphu ọ tọ dūedu onye
 yeru iya ẹka.

Ndu ọhogu iya hụma iya;

bya ajaahaa ya ewenu;
kele ọ dakpọhuwaru.

8 Mkpukpu Jierúsalem
meakwaru iphe-eji,
parụ ẹka apaa;
shiwaa nno merwua
onwiya.

Iphe, bụ ndu shi akwabeje
iya ùbvù nọdu akpọwa
iya ẹbo l'afụ;
noo kele ẹphe humawaru
iya l'ẹka ọ gba ọto.

Yẹbedua l'onwiya nọdu
atsụ ude;
bya eworu iphu ghachi
l'ụzo ibe iya ọzo.

9 Emerwushi ono,
o merwushiru onwiya
ono bẹ rakụwaru l'iphe,
ọ nma l'upfu.

Ọ tọ rịduru ọriri rị-vu ẹgube
iphe,
a-dapfuta iya nụ
l'atatipfu.

Ọo ya bụ; ọ daa darwua alị
k'ọphu dụ biribiri;

Ọphu ọ tọ dudu onye
dụa ya obu.

Gube Chipfu; humanu ẹgube
iphe-ẹhuka, mu eje;

Ọhogu mu ono bẹ
lwụ-kpewaru nụ!

10 Ọhogu ono bẹ chitakotawaru

iphe, bụ ẹku,
 ọ nweru enweru.
 Ọ humaru ọha ono,
 bụ ndu ta amadu Chileke
 g'ephe wubaru l'ulo,
 du nsọ iya;
 mbu ndu ono,
 gube Chileke dachiru
 abata le ndzuko ndu
 nkengu ono.

11 Ndu nkiya g'ephe ha l'atsukota
 pfupfupfu l'eka ephe achọ
 nri eriri.

Ephe egudeje ẹku phe
 gbanweta nri;
 g'eeshi g'ephe dzukporu
 nu ndzu.

“Gube Chipfu; lenaa ọnya
 nyata mu;
 kele a ta gubeeduru
 mu iphe.”

12 ?Tọ dudu iphe, ọ bụ l'anya
 unube ndu aghata
 aghata?

Unu chikakpodapho ọnya
 achika; maru
 ?o nweru iphe-ehuka,
 dujeru g'ophu mu
 eje-a?

Mbu iphe-ehuka-a, e meru g'ọ
 dapfuta mu-a.

Ọ buru Chipfu be meru
 g'iphe-ehuka obu
 dapfuta mu;

mbụ ịe mbọku ono oke
 ẹhu-eghu iya enwu
 phuruphuru ono.

13 O shi l'ephekerephe tufu ọku;
 ọ bya atuko mu ọkpụ
 kepyashiaha.

O wotaru ụgbu geberu mu ọ
 mu ye ọkpa;
 bya enwuphu mu azụ.

O mewaru ọ mu bụru
 onye nkinyi;

Mbọku-mbọku be mu anọduje
 aave aveve.

14 Iphe-ẹji, mu meshiru be
 o mewaru ọ bụru
 odogoro;

O gudewaa ẹka iya kekọo
 ya ekekọ.

Ephe tükowa kwotobe
 mu l'olu.

Nnajiuphu be mewaru ike
 bvụ mu;
 bya eworu mu ye l'ẹka
 ndu ka mu ọkpehu.

15 Nnajiuphu be jikawaru ndu
 ike du l'ọgu, bu ndu ono,
 mu l'ephe shi nọdu ono.

Ọ chikoberu ndu ojogu g'ephe
 bya etso mu ọgu;
 mbụ g'ephe gwee
 unwokorobyia mu
 arakabya.

Nnajiuphu be zowaru nwada,

yẹ nwoke akwajẹduru
 ono bú Jiuda tọlitoli;
 g'onye azọshi mẹe
 l'akpuru vayinu.

16 Ọọ iphe ono meru g'o gude
 mu nọdu ara ẹkwa;
 mbụ ẹnya-mini nọdu
 alwa mu kẹ putuputu
 l'ẹnya.

Ọphu ọ tọ dudu onye nọ mu
 ntse, l'a-dụ mu obu;
 mbụ onye l'e-me
 g'obu guzeta mu.

Ụnwegirima mu búwaa
 nkinyi;

Noo kele ọhogu ono bẹ
 lwụ-kpewaru nụ.

17 Mkpukpu Zayọnu bẹ
 chiliwaru ẹka g'a
 gbaaru iya mkpu;

Ọle ọ tọ dudu onye l'a-dụ
 iya obu.

Chipfu tẹ-buwaru opfu
 ẹhu Jiékọpu g'ekemu;
 mbụ gẹ ndu bupheru
 iya mgburugburu
 búkotaru ọhogu iya.

Jierúsalemú bẹ búakwaa
 iphe,
 aasọ nsọ l'echilabọ
 phẹ.

18 Chipfu bẹ emekwa iphe,
 pfuru ọto;

Noo ọke ọo mbeɗua be
kwefuru ike l'ekemu
iya.

Ụnwu-eliphe;
unu ngabekpodapho
nchi;

Unu lekpodapho egube
iphe ehuka, mu eje!

Unwada mu waa
unworoobyia mu
be a kpukotawaru
le ndzu.

¹⁹ Mu rakuru ndu mu
l'ephe du le ree;
Epe woru mu dephua.
Ndibe mu, bu ndu-uke;
me ndu bu ogerenya
be bukotawa
mkpurupyata l'ime
mkpukpu ono;
l'eka epe achọ nri,
epe e-ri ndu ndzu.

²⁰ Gube Chipfu; humanu aphụ,
byaru mu nu.

Mu nowaa l'oke iphe-ehuka.
Obu mu be te ebvueduru
ebvuru; kele mu
kwefunukawaru ike.
L'ime mkpukpu be e gude
ogu-echi egbushi
nemadzu.

L'ulo be buepho mgbu-onwu
be no iya nu.

²¹ Ndiphe be numawaru ude,

mu atsu.
 Ọle ọ tọ dudu onye l'a-du
 mu obu.
 Ndu ọhogu mu g'ẹphe ha
 bẹ nụmawaru k'aphụ,
 byaru mu nụ;
 Ẹphe nọdu ete ẹswa l'ọo ngu
 meru mu iya.
 Mena gẹ mbọku ono,
 i pfuru opfu iya
 ono rwua;
 k'ophu ẹphe a-du gẹ mu du-a.
²² G'ẹjo-ememe, ẹphe emegbabe
 rwuna l'atatiphu ngu;
 Mena phe ẹgube,
 i meru mu l'opfu lẹ mu
 mesweru ono.
 Ude, mu atsu bẹ panukawaru
 ẹka;
 meji nọdu atofu
 mu atofu.

2

Ikpe Chipfu

¹ Lenu gẹ Nnajiuphu gude
 urwukpu,
 shi l'ẹhu-eghu iya
 sọ-kpute nwada Zayonu.
 Ọdu-biribiri ndu Ízurelu
 ono, e shiwaa wolia
 o jerwuwa l'imigwe
 ono bẹ ọ kwadawaru
 l'alị.

Mbọku ono, ẹhu ẹghu iya
 ẹghu ono
 bẹ ọ tọ nyataduru ẹka
 ọotu-kobeje ọkpa ono.

² Nnajiuphu bẹ taswiberu
 obu tuko ẹka Jiékpọpu
 bu mee umerekete;
 ọphu ọ tọ phuduru
 iya obu-imemini.

Ọo oke ẹhu-ẹghu iya bẹ o
 gude tsukpọshichaa
 ẹka nwada Jiuda
 kpushichaaruu ike.

Ọ kwatsuwaru alì-eze iya;
 mẹ ndu nọ l'aba-eze iya;
 shi nno meru ujikputeru
 tọ phẹ.

³ O gude g'ẹhu-ẹghu iya enwu
 phuruphuru
 nashichaa Ízurelu ike,
 o nweru enweru g'ọ ha.

O sephuru ẹkutara iya azu
 lẹ teke ono,
 ndu ọhogu phẹ
 abyarwutawa.

O tsupyashiru Jiékpọpu g'ọku,
 enwu enwunwu;
 mbu g'ọku, atukoje iphe,
 nọ iya mgburugburu
 tsukọta.

⁴ O setawaru apfu iya
 g'onye ọhogu.

O gudewaa ẹkutara iya

seta iya kẹ jijiji g'onye
 ọhogu.

Iphe, bụ ndu ono,
 du ùbvù l'ènya bẹ ọ
 tükowa gbushia.

Ọ bụru l'ulo-ẹkwa nwada
 Zayonu bẹ ọ votaru
 oke ẹhu-eghu iya
 kpukposhi g'ọku.

⁵ Nnajiuphu bẹ dụwaa g'ọhogu.

O mewaru Ízurelu umerekete.

O mebyishikọtawaru ụlo
 ibe-eze iya g'ọ ha;
 bya emebyishikọtawa
 ẹka a kpukotaru o
 shihuchaa ike.

Nggumaphu; waa ẹkwa-aphu
 bẹ o mewaru ọ kabaa
 shii l'ẹhu nwada Jiuda.

⁶ O gudewaa ẹhuka phokashia
 ẹka o bu g'onye
 phokashiru mgbabu;
 bya emebyishiwa ẹka ono,
 ẹphe edzukọbeje ono.

Chipfu bẹ mewaru ge
 Zayonu zọhachaa ọbo-iphe,
 nwegbaarụ teke aboje iya;
 mękwapho
 eswe-atụta-unme iya.

O gudewaa g'ẹhu-eghu iya,
 enwube phuruphuru
 ọphu ọ tọ gụbeeduru
 onye eze;

waa onye uke iphe.

⁷ Nnajiuphu bẹ jikawaru
ọru-ngweja iya.

Ọ pawaru ọlo iya, dụ nsọ haa.

Ọ wowaru ibe eze,
dụkota lẹ Jiuda ye ndu
ọhogu l'ẹka.

Ẹphe nọdu l'ime ọlo Chipfu
tụa rwurwurwu g'ọ
bụ mbọku, ọbo-iphe.

⁸ Chipfu bẹ pfuwaru iya hoo haa
sụ l'oo-tsukpọshikota
igbulọ, e gude kpụ-pheta
nwada Zayonu
mgburugburu.

Ọ kpabuwaru iya oke.

Ọphu o sephuduru ẹka azụ;
haa ya emebyishi.

Ọ mewaru g'ẹka a kpụshiru
ike;
waa igbulọ raa ẹkwa
aphụ.

Ẹphe tuko g'ẹphe ha yifukọta.

⁹ Ọnu-oguzo iya bẹ
mibachawaru emiba
l'ime alị.

Mgbo-ígwè iya bẹ ọ
nyakwoshichawaru
anyakwoshi bya eworu
iya mebyishia.

Onye eze iya; mę ndu-ishi iya
bẹ lakotawaru ọhozo
je eburu.

Ọphu ọ duedu ekemu,
nọ swiru phe nụ.

Ọphu ndu mpfuchiru iya l'ophu
aphujeedu ọphulenyanya,
shi Chipfu l'ẹka.

¹⁰ Iphe, bụ ndu bụ ọgerenya
nwada Zayonu bẹ
gwọdoshihuchawaru
l'alị;
tuko nọdugbaa kpoyoo.

Ephe chitawaru uwe-aphụ
yegbaa;
bya ekpota urwuku
kpube onwophe l'ishi;

Unwumboko Jierusalemu
bẹ kpubewaru iphu l'alị.

¹¹ Mu kwawaru ẹkwa;
enya duchawaa mu
ragaraga.

Mu nọkwa l'oke iphe-ẹhuka;
meji nọdu akufu
mu akufu.

Iphe, kparụ iya nụ bụ lẹ
ndibe mu bẹ e meru
ephe bụru mkpurupyata.

Unwegirima nshii;
mẹ ndu e he l'ẹka bẹ
mba tushiru l'oma
gbororo mkpukpu.

¹² Ọ bụru gẹ mba atushiwa phe
gẹ ndu e merwuru ẹhu
l'oma gbororo mkpukpu
ono;

mbụ teke ndzụ phẹ eyifuwa
 eyifu l'ụtapfu ne phẹ;
 bẹ ẹphe tuko arakugbaa
 ne phẹ asuje: “?Denu nri,
 anyi e-ri? ?Denu mọe,
 anyi a-ngu?”

13 ?Bụ gụnu bẹ mu e-pfuru ngu?

?Bụ gụnu bẹ mu a-turu ngu
 yeru gube nwada,
 yẹe nwoke teke akwaswee
 ono, bụ Jierúsalemụ?

?Bụ gụnu bẹ mu a-sụ
 l'ị dụ g'ọo ya; k'ọphu
 mu a-dụ ngu obu?

Ọnyá, tukuru ngu ẹhu
 bẹ aba kẹ yoyoyo
 g'eze-enyimu;

?Bụ onye bẹ e-me g'i
 wekoro hu?

14 Ọphulenyá, ndu mpfuchiru
 ngu phuru ngu bẹ bụ ụka
 bẹ ẹphe dzuru ngu bya
 abukotaru iphe ẹswè.

Ẹphe te kpuhaduru ẹjo-iphe,
 i meshiru goshi ngu;
 k'ọphu e gege aha
 ngu akpu lẹ ndzụ.

Iphe, ẹphe phuru ngu
 l'ọphulenyá bẹ bụ ụka;

Teme ọ bụru iphe,
 dusweru ngu ụzo.

15 Iphe, bụ ndu aghata aghata
 bẹ akuje ẹka kpua ngu.

Ẹphe aphụje okpuroswa;
 pheeru nwada Jierúsalemu
 ishi kpakakpaka sụ:
 “?Bụ mkpukpu-a, e shi ekuje
 ‘nwoma-mma-a’ baa;
 mbụ ‘ehu-utso unwu-eliphe
 l’ophu ono?” ”

16 Ndu ọhogu ngu l’ophu
 bẹ sawaru ọnu galaba
 kwabẹru ngu.

Ẹphe aphụgbaa okpuroswa;
 bya ata ikireze asuje:
 “Anyi lwewaru iya!
 Ọo ntanụ-a bẹ anyi shi ele
 ẹnya iya ono.
 Nta-a bẹ anyi nọwa ndzụ;
 hụma iya l’ẹnya.”

17 Chipfu bẹ mewaru iphe,
 ọ tūberu ememe.
 O mewaru iphe ono,
 o pfuru ono,
 bụ iphe ono,
 ọ tū-buhawaru teke dū
 ẹnya ono.

Ọ kwatsuwaru ngu;
 ọphu ọ tọ phuduru
 ngu obu-imemini.
 O mewaru g’ọhogu ngu
 tūru okoo kpua ngu;
 bya emewaa g’okpehu
 kabaa adū ndu ị dū ashi.

18 Obu pẹ bẹ arakugbawa
 Nnajiuphu;

Gube igbulọ, nọ-pheru nwada
 Zayonu;
 g'anya-mini shi ngu l'anya
 sọnaa gborogboro
 g'enyimu;
 eswe l'enyashi!

Ta adukwa teke ii-tuta unme;
 ophu o dukwa teke ọnya
 a-nwu-buhu ngu
 gbugbugbu.

19 Gbalihu chia mkpu ekwa
 l'enyashi;
 mbu le egube teke ono,
 nche abali awataje ono!

Guha obu ngu wushiaru
 Nnajiuphu g'onye
 wushiru mini.

Chilia aka ngu imeli raku iya
 l'opfu ehu unwegirima
 ngu,
 bu ndu mba l'atugbaa
 l'ishi mkpukpu; kele egu,
 eeme phe.

20 Gube Chipfu; lenaa ọnya
 humadupho.

?Bu onye be i mejewaru
 egube-a?

?Bu g'unwanyị taahaa anu
 unwegirima phe;
 mbu unwegirima,
 angukwadu phe era?

?Bu g'e gbushiaha ndu-uke;
 me ndu mpfuchiru

l'ulo-nsọ ke Nnajiuphu?

21 Egirima me ogerenya be
tukoru dabyigbaaru
l'ali l'oma etsuzo.

Unwokoro me unwumgboko
mu phe be e gudewaa
ogu-echi gbukota.

Oo mboku, ehu eghu
ngu eghu be i
gbushiru phe.

I gbushiru phe;
ophu i ti phuduru phe
obu-imemini.

22 Oo g'EEKUKOBEJE k'obo-ipe-a;
bu g'i kukoberu
ndzu-agugu g'ephe swiphe
mu mgburugburu.

Le mboku ono, ehu eghu
Chipfu eghu ono be o
to dudu onye nahuru nu;
ophu o dudu onye
phoduru nu.

Iphe, bu ndu mu heru hefuta
be ndu ohogu mu
sarụ osampfu.

3

Iphe-ehuka ndu Izurelu erwu Jieremaya l'ehu

1 Oo mbedua bu onye
gudekpoo enya mu huma
iphe-ehuka ono,
Chileke gude oke ehu-eghu
iya echi g'eechi

mgboro ono.

² O chifuru mu; mee mu haa
eje l'iphóró jeahaa ije
l'ochii.

³ Ire-lanụ bụ l'o gudewaa
eka iya awagọ mu
mbọku-mbọku.

⁴ Anụehu mu; mę akpọ ẹhu
mu bę o mewaru o nọdu
ese ẹli.

Okpụ, nọ mu l'ẹhu bę o
kụ-jishiwaru akụ-jishi.

⁵ O gude iphe, atso ilu
waa iphe-ẹhuka kephee mu;
mbụ gude iya gbaphee
mu mgburugburu.

⁶ O mewaru gę mu nọdu l'ochii;
gę ndu nwuhuhawaru nụ
teke dụ ẹnya.

⁷ O kpụ-phetaru mu
mgburugburu;
k'ophu bụ l'o to nwedu
eka mu e-shi lufu alufu.

O nyabewaru mu ẹgbirigba,
anyi-tsuta mu anyi-tsuta.

⁸ Teke mu chiru mkpu nta
chia imo;
raa nta raa imo g'ọ
gbaaru mu mkpu;

O tọ ngabedu nchị l'epfupfu,
mu epfu anụ iya.

⁹ O gudewaa mkpuma,
a gbakpọshiru

agbakposhi dochishia
 mu ụzo;
 bya emewaa g'ụzo mu
 dukota
 nggogodogonggodogo.

10 Oo g'agụ akwagebeje-a
 bu g'ọ zẹ kwaberu mu;

Mbu kwabe g'oduma,
 domiru onwiya edomi.

11 O nwufuru mu l'ụzo,
 mu eshije;
 woru mu labushia
 nanu nanu;

Bya agbado mu;
 mu dabyiru nkinyi mu.

12 O setawaru apfu iya;
 o buru mbedua be o
 tuleru g'ọ gbaa ya.

13 O wotaru apfu,
 shi l'ekpa apfu iya;
 woru iya sūbaa mu obu.

14 Mu buwaa onye ndibe
 mu anoduje atu uzu ochi;

Mbu onye aanoduje aguru
 ebvu eswe l'enyashi
 gude aja mu ewenu.

15 Oo iphe, atso ilu be o gude
 nu-jia mu epho.

O buru age be o cheru mu
 jasụ o tsuahaa mu atsutsu.

16 O gudewaa ejirija kujishia
 mu eze;
 bya azowaa mu tolitoli

lẹ ntụ.

17 I nafúwaru mu nchị-adụ-doo;
Mbu lẹ mu zohawaru iphe,
bụ iya бү ẹhu-guu.

18 Oo ya meru g'o gude mu
nọdu epfu sụ:

“Ike bvụakwaru mu;
Ophu iphe, mu ele ẹnya
iya l'ẹka Chipfu
erwuẹkwaru mu phọ ẹka.”

19 Mu nyataru iphe-ẹhuka mu;
waa phururugbadaa,
mu aghaphe;
mbu iphe ono, atso ilu;
waa age ono.

20 Oobujeru teke mu nyataru
iya g'ọ ha; meji atofu mu.

21 Oobujeru mu -nyata iphe
lanu-a;
obu eguzeta mu.

22 L'oo n-yemobu Chipfu
ono meru g'o gude
ophu anyi atukodu
lakota l'iswi.

Noo kele obu-imemini
iya te nwedu eberu.

23 L'utsu g'utsu be n-yemobu
waa obu-imemini
Chipfu ono aduje ophuu
ophuu.

Apfushi ike ngu be paru
eka apaa.

24 Iphe, mu epfuje l'obu

- mu bu l'oo Chipfu bu
okiphe, mu ketaru.
Oo ya meru g'o gude
mu je l'anodu kwaberu
iya.
- 25 Chipfu be dukwaru
ndu ono,
no kwaberu iya nu le ree;
mbu onye ono,
anoduje ele enya iya.
- 26 Iphe, du ree bu ge nemadzu
nodu nggujunguji
kwabe;
nodu kwaberu Chipfu
g'o dzoo ya.
- 27 Egube ivu-erwa ono be
o duje ree ge nemadzu
vua ya le teke o bu okorobya.
- 28 G'onye obu nodu
nggujunguji vuru iya
nkinyi iya;
Noo kele oo Chipfu boru
iya ya.
- 29 G'onye obu phozekwa
kpu be iphu l'ali;
kele o nweru g'oo-du;
l'e meeru iya iphe,
oole enya iya.
- 30 G'o dobe upfuru-nchi
iya g'onye echi iya eka
chita ike iya;
O haa g'e gude iphe-iphere
nu-jia ya epho.

- 31 Kẹle Nnajiuphu taa -jikadu
nemadzu jasụ l'ojejoje.
- 32 O bụ eviya l'oomeje g'aphụ
tsọru nemadzu;
ọle ọophujekwapho
obu-imemini.
Kẹle n-yemobu iya be
nyiberu anyibe.
- 33 O tọo nọdujedu atso
iya utso g'o mee
g'iphe-ẹhuka waa aphụ
dapfuta unwu-eliphe.
- 34 G'e gude ọkpa zopyashia
ndu ono,
a turu mkporo ọ
mgboko;
35 mbụ g'a nafu nemadzu
iphe, rwuberu iya nụ
l'ataphu
Okalibe-kangokotaru-nu;
36 mbụ l'a -nafu nemadzu
iswi-odu-mma, rwuberu
iya nụ;
be iphemiphe ono g'ọ ha
taa dukwa Nnajiuphu ree.
- 37 ?Bụ onye a-dụ ike pfua opfu;
mee ya g'o ree;
m'ọ -buru ọ Nnajiuphu ta
atuduru ekemu g'o ree?
- 38 ?Tobudu
Okalibe-kangokotaru-nu
be asuje g'iphe-ẹhuka
waa iphe,

dụ ree byapfuta
nemadzụ?

39 ?Bụ ụnu meru g'o gude
nemadzụ,
nọ ndzụ je anọduje
atsushi aphụ;
lẹ teke aahụ iya ahùhù
k'iphe-ẹji, o meru?

40 G'anyi nyochana ụzo anyi;
gbua ya igo;
Lwaphuta azụ lwapfuta
Chipfu.

41 G'anyi palinaa obu anyi
imeli;
Chị-liaru Chileke, nọ l'imigwe
ẹka imeli sụ:

42 Anyi meswewaru;
bya ekwefu ike;
ọphu ị tị ụgeduru
anyi nvụ.

43 I kpuchiteru onwongu
ẹhu-eghu gude chĩa
anyi ọso.

I gbuwaru anyi; ọphu ị
tị phuduru anyi
obu-imemini.

44 I gudewaa urwukpu
kpuchia onwongu;
k'ọphu ọ tọ dudu epfupfu,
anyi pfuru nụ ngu
e-rwuje ngu nchị.

45 I mewaru anyi buru ndu
dụ ẹkpa-oyi;

büru ikpözu l'echilabö
ndiphe.

- 46 Ndu öhogu anyi l'ophu
bë sawaru önu galaba
epfubyishi anyi.
- 47 Ndzü-agügu bë rwutawaru
anyi;
a gbabëwaru anyi önyà.
Mkpurupyata yëë öla-l'iswi
dapfutawaa anyi.
- 48 Ènya-mini, asöe mu phö
gborogboro l'ènya gë
mini nggele;
Kële ndibe mu bë e
meru umerekete.
- 49 Ènya-mini ta abyadü
asöshi-buhu mu l'ènya;
mbü l'öonodujeepho
asö mu mkpürumkpuru;
50 jasü teke Chipfu a-gbë
l'imigwe lee ènya l'alì
hüma mu.
- 51 Iphe, ènya mu ahüma
meru aphü ji mu obu.
Ö büru k'unwada mkpükpu
mu ono bë kparü iya nü.
- 52 Ndu öhogu mu anöduje
achì nta mu g'onye
achì nta ènu
l'èbe abü l'o nweru iphe,
mu meru phë.
- 53 Èphe nwuru mu ye l'ime
nsü g'ee-shi g'èphe

- wota ndzu mu.
 Ephe ndu atu mu mkpuma.
 54 Mini rikputeru mu ishi;
 mu rja le mu chihuwaru.
 55 O buru l'ime wukirima
 nsu ono be mu no
 raku gube Chipfu.
 56 I numawaru arworwo,
 mu woru ngu su:
 Ba gbakwa mu nkuchi
 l'araku ono,
 mu rakuru ngu gi
 gbaaru mu mkpu ono.
 57 I kpitaru mu ntse teke
 mu rakuru ngu ono.
 I su ge mu ba tsushi ebvu.
 58 Gube Nnajiuphu;
 o kwa ngu leri enya
 l'opfu ehu mu;
 bya agbafuta ndzu mu.
 59 Gube Chipfu; i humawaru-a
 ejo-iphe, e meru mu;
 hanaaru mu enge!
 60 I humawaru g'ephe
 gwataberu mu ugwo
 iphe, mu meru;
 mekwapho ejo-idzu,
 ephe achikotaru mu.
 61 Gube Chipfu; i numawaru-a
 g'ephe epfubyishi mu;
 mekwapho ejo-idzu,
 ephe achikotaru mu.
 62 Mboku-mboku be ndu ono,

etso mu opfu ono;
 anọdujeepfo agba mu
 mgbamu;
 bya achiru mu ẹjo-idzu.

63 Lewa phe ọọ ẹnya!
 Ẹphe -nọdu anọo;
 ọzoo l'ẹphe pfuru apfuru;
 be ẹphe egudejee mu
 pho agu l'ebvu;

64 “Gube Chipfu; pfukwaa phe
 ugwo, gbaru phe nu;
 mbu egube ono iphe,
 ẹphe meru du.

65 Kpo-chikwaa phe obu
 akpo-chi;
 G'ẹphe bukwaru ndu i
 turu onu.

66 Gudekwa ẹhu-eghu chipyabe
 phe;
 woru phe mebyishia
 le mkpula igwe ke Chipfu.”

4

Ọnodu Jierusalemu, teke o daru

1 Lewarọ ge mkpọla-ododo
 ono,
 shi egbu nwiiwii ono
 byaru agbachihuwa
 agbachihu.

Lewarọ g'okpobe mkpọla-ododo
 ono, byaru agbanwee.

Mkpuma ọlo, du nsọ be a
 tukashichaaru nanu

nanụ ịe mgbakata-uzo,
nọnu.

² Ụnwu Zayọnu, vugbaa oke
aswa ono; mbụ ndu ono,
shi aba urwu g'ọkpobe
mkpọla-ododo ono;
bẹ byawaru adu rivo rivo
gẹ ite, e gude urwa kpua;
mbụ g'iphe, o-kpu-ite
gude ẹka kpua.

³ Mbụ-a; nkuta-ọswa bẹ
echebejekwa unwu iya ẹra;
obenu ịe ndibe mu bẹ
ejo obu, du phẹ nu
bẹ du gẹ k'oke-enu,
bu l'echiegu.

⁴ Ire bẹ nyakuchawaru
unwegirima,
angu ẹra l'akpo l'ẹka
egu ẹra agụ phẹ.

Unwegirima nshii nọdu
arwọ arwọ nri;
ọphu ọ dudu onye
anuje phẹ iya nu.

⁵ Ndu ono, shi anọduje eri
gwogwooo ono;
bẹ dakachaawaru l'etsuzọ.

Ndu ono, e gude nkushii
hefuta ono bẹ azejewaa
l'ikpọzu.

⁶ Aphụ, a nuru ndibe mu
k'ẹjo-iphe,
ephẹ meru bẹ ka shii

eme lẹ kẹ ndu mkpụkpu
 Sodomu;
 mbụ Sodomu ono,
 e gude ntabu ẹn्या lanụ
 mebyishia;
 ọphu ọ tọ dudu onye
 gbaru phẹ mkpu ono.

⁷ Ndu-ishi phẹ bẹ shi ka
 aka-mini-sunoo acha
 pemu pemu.

Ẹphe shi ka ẹra-eswi
 acha ụcha.

Ogwẹhu phẹ bẹ shi akajẹ
 mkpuma-egbe acha
 kẹ ziriri.

Ẹphe shi anọduje ama
 gẹ mkpuma sáfayà.

⁸ Ọle nta-a bẹ ẹphe ka unyi eji
 uji.

Ọ tọ dudu onye
 ahụbejekwadu phẹ
 ama l'uzo.

Akpọ-ẹhu phẹ bẹ
 nyakuchawaru nwa
 anyakuru l'okpu phẹ.

Ẹphe kpọhuwaru nkụ dū
 gẹ mkpushi nkụ.

⁹ Ndu e gburu lẹ mma;
 kakwa mma eme lẹ
 ndu ẹgu gburu.

Ẹgu gwarụ phẹ maa;
 jasụ ẹphe nwushihu;
 kele ọ tọ dudu nri,

shi l'ègu rwuru phẹ ọnu.

10 Ụnwanyi, nweru
 obu-imemini bẹ
 gudechawa ẹka phẹ shia
 ụnwegirima phẹ l'ite taa;
 ọ bụru nri phẹ lẹ teke ono,
 ndibe mu larụ l'iswi ono.

11 Chipfu bẹ gbahawaru
 oke ẹhu-eghu iya ẹka.

O kpukposhiwaru
 ẹhu-eghu iya ono,
 enwu phuruphuru
 ono.

Ọo ya bẹ dụ-nwuru ọku,
 tsuru Zayọnu
 tsupyashichaa ẹka a
 turu ọkpa iya.

12 Ndu eze ndu mgboko-a;
 mẹ ndu bu lẹ mgboko
 l'ophu bẹ te ekwetaduru
 lẹ ndu iwashi;
 mẹ ndu ọhogu bẹ a-dụ
 ike ye ọkpa l'ọnu-abata
 Jierúsalemu.

13 Obenu l'o meru nno.
 Ọ bụru iphe, kpatarụ
 iya nụ bẹ bụ iphe-ẹji,
 ndu mpfuchiru iya
 emegbaa;

Mẹkwapho ẹjo-iphe,
 ndu-uke iya eme;
 mbụ ndu ono,
 nọ l'echilabọ mkpukpu

gbushia ndu
pfüberekoto ono.

14 Èphe tsoru ụzo aghaphe
phururugbada gẹ ndu
atsụ ishii.

Èphe gudewaa mee ndu èphe
gbushiru merwushia
onwophe;
k'ophu bụ l'ọ tọ dudu
onye a-dụ ike edenyi
ẹka l'uwe phe.

15 Iphe ụnwu-eliphe anọduje
araru phe bụ: “Unu tųgbua!
Ntųrwu dų unu l'ẹhu!

Unu tųgbua! Unu tųgbua!
G'ọ tọ dukwa onye
unu e-denyi ẹka!”

Ọọ ya bụ; èphe gbafụ je
aghapheaha
phururugbada.

Ndu shi l'ọhamoha, nọnu
nọdu asụje:

“Èphe ta abyakwa ebubaaru
l'ẹka-a ọzobaa.”

16 Ọọ Chipfu l'onwiya bẹ bụ
onye chikashiru phe nụ.

Ọphu ọo-gụbeedu phe
iphe ọzobaa.

Èphe ta akwabeduru
ndu-uke ùbvù;

Ọphu èphe te emeduru
ndu bụ ọgerenya ree.

17 Ọphu kachakpọọ nụ

bụ l'anyi lewaru
 ęnya ndu a-gbaru anyi
 mkpu; ike bvụ anyi;
 ọ bụru kẹ mmanụ.

Anyi nọ l'ulo-nche anyi ele
 ęnya ọha ono,
 taa dukpodanu ike
 adzota anyi.

18 Ęphe anọduje eedo ọkpa anyi;
 k'ophu bụ l'anyi te
 eshijeedu ụzo anyi.

Mbọku ikpazụ anyi dukwaa
 ntse; a gụwaru mbọku,
 anyi a-nọ-beru ọgu;
 noo kẹle mbọku
 ikpazụ anyi rwuwaru
 erwurwu.

19 Ndu achị anyi ọso bẹ
 kakwa ugo,
 ephe l'akpaminigwe
 eme barabara.

Ęphe chiru anyi ọso l'eli
 úbvú úbvú;
 ęphe je egepagbaaru
 l'echiegu kwabẹru anyi.

20 Onye ono, Chipfu wụru manụ
 l'ishi;
 mbụ onye ono, bụ iya bụ
 unme, anyi atụ ono
 bẹ nwulahuru lẹ nsụ,
 ęphe turu;
 mbụ onye ono,
 anyi riru sụ l'anyi a-nọdu
 lẹ mkpula iya dzuru

ndzụ l'echilabọ
 ọhamoha ono.

21 G'èhu tsọo ngu ụtso;
 tee ẹswa gùbe nwada
 Edọmu;
 mbụ gùbe onye ono,
 bu l'alị Uzu.

Ọle okoro iphe-ẹhuka ono
 bẹ a-nụkwa ngu-a.

L'ii-ngụa ya; l'ọotsua ngu
 atsutsu;
 l'iigbabe onwongu ọto.

22 Gùbe nwada Zayọnu;
 aphụ, anụ ngu
 k'ẹjo-iphe ono,
 i meru ono bẹ
 bvụakwaru nụ.

Ọ tọ haẹdu ngu g'ị
 bụwaruro onye a kpuru
 lẹ ndzụ.

Ọle ọo-nụkwanu ngu
 aphụ ẹjo-iphe,
 i meru gùbe
 nwada Edọmu.

Iphe-ẹji ngu ono, bẹ ọo-tụ
 jalaa.

5

*Epfu anụ Chileke g'ọ
 phụa obu-imemini*

¹ Jiko Chipfu; nyatanụ
 ẹjo-iphe,
 dapfutaru anyi-a.

- Lena a ęnya hụma
 iphe-iphere, eeme anyi.
- ² Okiphe anyi bę lakọtawaru
 ndu lwaru alwalwa
 l'ęka.
- Ibe anyi lakọtawa ndu
 ọhozo l'ęka.
- ³ Anyi bụwaa ndu a ọtgboru
 nwa maa;
 ọphu anyi enweędu nna.
- Ne anyi phez bę bụwaa
 unwanyi,
 ji phez anọedu.
- ⁴ Mini-angungu bę bụ azuta bę
 anyi azutaje iya.
- Nku, eeshije ite bụru ụgwo
 bę anyi apfuję kpata
 iya.
- ⁵ A nyabęwaru anyi
 mkpamehu l'olu.
- Ike bvu-gbuwaru anyi;
 ọphu ęphe ekwedu
 g'anyi tuta unme.
- ⁶ Anyi wowaru onwanyi ye
 l'ęka ndu Ijiputu;
 waa ndu Asiriya
 g'ee-shi g'anyi hụmaje nri,
 a-suru anyi eriri.
- ⁷ Nna anyi phez bę meru iphe-ęji;
 nwushihu.
- Ọ bụru anyịbedua byaru
 evuta aphụ, dụ iya nụ.
- ⁸ Nta bụ ndu bụ ohu bụ

- phẹ bụ ishi anyi.
 Ọphu ọ dudu onye a-nafuta
 anyi l'eka phẹ;
 g'anyi nweru onwanyi.
- 9 Anyi aloje ishi anyi alọlo
 temanu anyi ahuma nri,
 anyi e-ri;
 kele ogu-echi bẹ nọ
 l'echiegu.
- 10 Akpọ-ẹhu anyi bẹ ahụ ọku
 g'ovokoku.
 Iphe, kparụ iya nụ buru l'ejo
 ẹgu eme anyi.
- 11 Ụnwanyi bẹ e gudechaaru
 jepfu k'okpehu ị
 Zayonu;
 gudekwaphọ ụnwumgboko
 jepfu l'ime mkpukpu,
 dughbaa ị Jiuda.
- 12 Ẹphe gude ẹka phẹ
 swi-gbushia ndu-ishi.
 Ọphu aakwabejeedu ndu bụ
 ọgerenya ụbvù.
- 13 Unwokoro bẹ ẹphe
 gudechaaru g'ẹphe
 gweje iphe egwegwe
 ị mkpuma,
 eegweje iphe.
 Ụnwegirima unwoke nọdu
 ada tsutsuu ị nkụ,
 e boru phẹ.
- 14 Ndu bụ ọgerenya ta anojeedu
 l'ọnu-abata mkpukpu.

Ọphu ụnwokorobya
 agụjeedu ebvü,
 ẹphe shi aguje.

15 Ẹhu-utso ta adüedu anyi l'obu.

Ebvü, anyi eteje bẹ byawaru
 bya aburu nggumaphu.

16 Okpu-eze ono bẹ shiwaa anyi
 l'ishi dafu.

Nshio anyi; kele anyi
 mewaru iphe-ẹji!

17 Ọo iphe ono meru g'o gude
 meji tofu anyi.

Ọ buru iya kpataru;
 ẹnya duchawaa anyi
 ragaraga.

18 Kele úbvú Zayonu bẹ búwaa
 ochobu;

Ọ buru nkuta-ọswa bẹ
 etsojeru ejephe l'eli iya.

19 Ọo gube Chipfu bẹ a-buru
 Onye eze anyi jasü l'ojejeje.

Mbü l'aba-eze ngu anoje;
 e -shi l'ogbo sweru
 ogbo.

20 ?Bü gunu meru g'o gude
 i zohaa anyi jasuru
 asuru?

?Bü gunu meru g'o gude
 i parü anyi haa ọọ
 ọdu?

21 Duphutanü anyi azü l'eka
 i ọọ; jiko Chipfu;
 k'ọphu anyi a-lwapfuta

ngu ọzo.

Mephunu ọnodu anyị azụ g'ọ
dụ g'o shihawaa dụ lẹ
teke k'ichee.

22 ?Tọo ị jikawaru anyi l'ophu
l'ophu?

Mbụ ?ivuwaru ọvuma
parụ anyi haa
phuruphuru
gberegedege ọo?

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d